

8 dagar efter ett elektorval. Såväl detta stadgande som det af motionären föreslagna hör nemligen till det slag af lagbud, som mera afser att åt den som tillämpar lagen gifva en ledning beträffande det sätt hvarpå lagstiftaren tänkt sig att detta lämpligast bör ske, än att meddela en ovilkorlig bestämmelse, som måste iakttagas, vid äfventyr att den handling den afser att reglera i annat fall, äfven om skada af bestämmelsens åsidosättande ej visas hafva skett, förlorar all kraft och verkan.

Då Utskottet följaktligen anser den af motionären föreslagna grundlagsändring hvarken nödig eller nyttig, hemställer Utskottet,

att densamma icke måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 31 Mars 1870.

På Utskottets vägnar:

Th. Munck af Rosenschöld.

Ordförande.

Reservation:

af Herr *Ehrenborg*, under åberopande af den vid Utskottets Betänkande N:o 5 afgifna reservation.

N:o 7.

Ank. till Riksd. Kansli d. 31 Mars 1870, kl. 1 e. m.

Konstitutions-Utskottets Utlåtande, i anledning af väckt förslag om tillägg till Riksdags-ordningens 18 §.

Med förmälan hurusom, i anledning af de sednast hållna valen till ledamöter af Andra Kammaren, klagomål skulle i större antal, än förut varit förhållandet, hafva uppkommit i följd af tvekan om grundlagens rätta förstånd, samt att dessa klagomål, der valen blifvit upphäfdade, medfört både kostnad och tidsförlust för de väljande, synnerligen vid de medelbara valen på landet, har Herr *P. M. Gunnarsson* uti en inom Andra Kammaren väckt, till Utskottet hänvisad motion (*N° 163*), till undanrödjande af ett tvisteämne som förmenas hafva flerstädes yppats, föreslagit, att Riksdagen måtte för sin del besluta, »att vid riksdagsmannaval å landet, der sådana ske medelbart, det proto-

kollsutdrag, på grund hvaraf elektor eger rätt att deltaga i valet, skall innehålla ej blott intyg af kommunalstyrelsens ordförande, att elektor icke häftar för oguldna kommunalutskylder utan äfven vara åtföljdt af bevis utaf häradskrifvaren, som elektor kostnadsfritt tillställas, om den beskattning han för fastighet, arrende eller inkomst blifvit åsatt. Om rösträtten grundar sig på arrende, bör valprotokollet äfvenledes upptaga för huru lång tid detsamma innehafves.»

Motionen afser sålunda att förekomma, det personer som icke hafva rösträtt och följaktligen icke heller äro valbara till elektor, må tillåtas att såsom elektor deltaga i riksdagsmannaval, ett syftsmål som skulle vinnas derigenom, att elektor ålades vid valtillfället förete tillförlitliga intyg derom, att han verkligen innehar de egenskaper Riksdags-ordningen föreskrifver för utövande af valrätt. Utskottet torde i anledning häraf endast behöfva erinra om hvad i detta afseende redan är stadgadt: att nemligen de för kommunerna gällande röstlängder enligt 17 § Riksdags-ordningen böra innehålla anteckning om dem, hvilka valrätt vid riksdagsmannaval tillkommer, att det följaktligen åligger den, som anser någon hafva blifvit obehörigen uppförd å vallängden, att vid dennas granskning derom göra anmärkning; samt att så vida, det oaktadt, begånget miss-tag icke skulle blifvit anmärkt eller rättadt, tillfälle vid elektorsvalet står hvarje valman öppet, likasom det åligger valförrättaren såsom en pligt att tillse, det icke någon godkännes såsom elektor, som saknar de i sådant afseende föreskrifna egenskaper. Den som blifvit till elektor utsedd efter sålunda försiggången dubbel pröfning af hans behörighet dertill, må väl enligt vanliga rättsgrunder hafva skäligen anspråk derpå, att denna hans behörighet, utan att han ytterligare behöfver styrka densamma, skall anses erkänd, till dess motsatsen bevisas, samt att förebringande af sådan bevisning må åligga den som ifrågasätter hans befogenhet, icke honom sjelf.

Då Utskottet följaktligen icke kan finna annat, än att motionärens förslag skulle, utan motsvarande nytta, tillskynda ej mindre elektor än valförrättare just sådan tidspillan och kostnad som motionären uppgifvit sig vilja förekomma, hemställer Utskottet,

att motionen icke måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 31 Mars 1870.

På Utskottets vägnar:

Th. Munck af Rosenschöld.

Ordförande.